

สัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลงขวัญเอย ขวัญมา ของอีฟ ปานเจริญ (ปาล์มมี)

Mythologies in a music video, "Kwan Eoi Kwan Ma", from Eve Parnchareoun (PALMY)

นวพล กระณมณีเลิศ¹, ณัชมา ทองขาว², เจนจิรา กระดานพล³

Nawaphon Kunmaneeleert¹, Nutchha Thongkhaow², Jenjira Kradanpon³

¹ครุศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

²Bachelor of Education Program in Thai Sisaket Rajabhat University

³อาจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

²Lecturer, Faculty of Education, Sisaket Rajabhat University

³นักศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

³Student, Faculty of Education Sisaket Rajabhat University

บทคัดย่อ

บทความเชิงวิชาการนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาสัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลง เพลงขวัญเอย ขวัญมา ของอีฟ ปานเจริญ (ปาล์มมี) โดยใช้แนวคิดมายาคติของ โรลันด์ บาร์ตส์ ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจากทฤษฎีสัญญาวิทยาของแฟร์ดินองต์ เดอ โซสซูร์ และทฤษฎีการเล่าเรื่องของ อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์เป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบ สัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลงขวัญเอย ขวัญมา ซึ่งมีการให้ความหมายมายาคติใน 2 ความหมายหลักคือ มายาคติของความรักที่ไม่สมหวัง และความเชื่อทางพิธีกรรมการเรียกขวัญของคนอีสานที่เรียกกันว่า “ส่อนขวัญ” มายาคติที่หนึ่งเป็นมายาคติของความรักที่ไม่สมหวัง สื่อถึงความรักของวัยทำงานที่แม้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ แต่เมื่อเจอเหตุการณ์ที่กระทบจิตใจขั้นรุนแรงก็สามารถเป็นบุคคลที่อ่อนแอ ร้องไห้ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่าโลกใบนี้ไม่มีความมั่นคง และแน่นอนเสมอไป เป็นมายาคติเชิงลบ มายาคติที่สองเป็นมายาคติของความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมการเรียกขวัญของชาวอีสาน สื่อถึงความเป็นชนบทที่ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของความเชื่อ ที่มีมาแต่โบราณเป็นภาพมายาคติเชิงบวก การให้ความหมายมายาคติทั้ง 2 ส่วนอาศัยหน่วยสื่อความหมายในการเล่าเรื่อง 8 ประการ ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ความขัดแย้ง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา มุมมอง และสัญลักษณ์พิเศษ มายาคติเหล่านี้ทำหน้าที่เป็น “ตัวสารแฝงเร้น” ที่ถูกนำเสนอผ่านมิวสิกวิดีโออย่างแนบเนียนจนผู้ชมรับเอาตัวสารเหล่านี้เข้าไปอย่างไม่รู้ตัว มิวสิกวิดีโอจึงกลายเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดเรื่องราวสู่คนในสังคม

คำสำคัญ : สัญลักษณ์, การเล่าเรื่อง, มิวสิกวิดีโอ, เพลงขวัญเอย ขวัญมา

ABSTRACT

This journal is a qualitative analysis in which its primary goal is to gain a better understanding of the mythology and storytelling approaches from the music video called

“Kwan Eoi Kwan Ma” from Eve Parnchareoun (PALMY). This study utilizes the theory named Mythologies from Roland Barth, developed in accordance with the theory of semiology by Ferdinand De Saussure, and applies the theory of storytelling from Ubonwan Praitsrirat to examine this music video. According to the results, the way in which the video is narrated and constructed is found to be following two principles from Mythologies which are the mythology of unrequited love and a ritual activity, inherited from Esaan culture, that attempts to regain one’s spirit, “ส่อนขวัญ” (“Bring back one’s spirit”).

The first mythology pertaining to an unrequited love implies about age and maturity. Even though one has grown or has a professional career, that person may still be subjected to duress or experience a tremendous amount of emotional pain that can result in their mental weakness. This idea also insinuates that the uncertainty is inevitable and consequently serve as negative mythology.

The second mythology relates to the renown ritual activity for Esaan people that wants to regain one’s spirit. This mythology indicates that the local life of Esaan people relies on long-held beliefs and superstition, which is considered to be positive mythology. To define these two mythologies, this study uses eight key ideas of the storytelling theory: structures, core meaning, conflicts, characters, scenes, dialogues, perspectives, and additional symbolisms. Hence, these mythologies operate as a disguise that is portrayed in the music video effortlessly that targeted audiences can retrieve its hidden information unconsciously. Therefore, a music video is utilized as a mean to carry out a message and tell stories to public audiences.

Keywords: The problem-based learning management, Ability to solve problems

บทนำ

โลกในปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) กล่าวคือเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร และเป็นยุคของการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารมีความทันสมัย ก้าวหน้าสามารถเชื่อมต่อโลกทั้งโลกได้ โดยไม่มีอุปสรรคด้านเวลา และระยะทาง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ไม่เคยหยุดนิ่ง ส่งผลกระทบต่อชีวิตของมนุษย์ในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การทำธุรกิจ การศึกษา การวิจัยพัฒนา หรือแม้กระทั่งการสร้างความเป็นหนึ่ง

เพลง เป็นสื่ออีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถสร้างความบันเทิง สนุกสนาน เพลิดเพลินให้กับคนในสังคมได้ ประกอบกับการที่คนเริ่มให้ความสนใจและหันมาฟังเพลง เล่นดนตรีมากขึ้น ทำให้ระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาธุรกิจเพลงไทยมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เมื่อธุรกิจมีการเติบโตและขยายตัว การแข่งขันย่อมมีสูงขึ้นด้วย ดังนั้น แต่ละค่ายเพลงจึงพยายามหากลยุทธ์ต่าง ๆ มาเพื่อแข่งขันกันในการดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของตนให้มากที่สุด ซึ่งนอกจากภาษาและเนื้อหาของเพลงจะดึงดูดความสนใจแล้ว อีกหนึ่งกลวิธีที่ใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นความสนใจและการรับรู้ของผู้บริโภคเหล่านี้คือการสร้างภาพประกอบเพลง หรือ มิวสิควิดีโอ (Music Video)

มิวสิกวิดีโอ (Music Video) หรือการสร้างภาพประกอบเพลง ถึงแม้จะยังไม่มีศาสตร์หรือทฤษฎีมารองรับอย่างชัดเจน ซึ่งมีผู้ที่สนใจจะศึกษาหรือผู้ที่ผลิตมิวสิกวิดีโอเหล่านี้ ได้ให้คำนิยามไว้ว่า มิวสิกวิดีโอ คือ ความเกี่ยวพันของเพลงกับภาพ หรือมองในอีกแบบหนึ่ง คือ ภาพประกอบเพลง โดยทั้ง 2 ส่วนจะต้องสอดคล้องไปด้วยกัน ไม่มีความขัดแย้งหรือบิดเบือนมากนัก โดยเนื้อเพลงและท่วงทำนอง เป็นสิ่งที่กำหนดภาพ ภาพเป็นองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมให้เพลงดูดีขึ้น ซึ่งต้องไม่เด่นเกินไป (วสนันท์ อธิธิมชัย, 2558) นอกจากนี้ อมรา ศรีชู (2550) ได้กล่าวถึงมิวสิกวิดีโอไว้ว่า เป็นภาพประกอบเพลงหรือภาพที่สื่อความหมายจากเนื้อหาของเพลง เพื่อสื่อให้ผู้ชมเข้าใจความหมาย และได้รับความเพลิดเพลินจากการชมมิวสิกวิดีโอ นอกจากนี้มิวสิกวิดีโอมีอีกสองส่วนที่เป็นประโยชน์ และสิ่งที่มีสาระไว้แต่จุดมุ่งหมายที่สำคัญก็คือ เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมเพลงของศิลปินในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการตลาด ด้านธุรกิจ นอกจากนี้ความน่าสนใจในมิวสิกวิดีโอยังช่วยเพิ่มยอดการเข้าชมบนสื่อออนไลน์ยูทูบได้ด้วย

จากการให้ความหมาย และคำนิยามข้างต้นพบว่า มิวสิกวิดีโอเป็นสื่อที่ประกอบไปด้วย ภาพ และ เสียง ในสื่อเดียว มิวสิกวิดีโอถือได้ว่ามีความสำคัญในการช่วยส่งเสริมทางการตลาดในธุรกิจเพลง นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้เพลงมีความน่าสนใจและความโดดเด่นขึ้น

แม้ความหมายหรือคำนิยามของมิวสิกวิดีโอข้างต้น ได้มีการกล่าวไว้ว่าต้องเป็นไปตามเนื้อหาของเพลง และไม่มี ความบิดเบือนมากนัก แต่ในปัจจุบันการสร้างมิวสิกวิดีโอมีความแพร่หลาย และแข่งขันกันมากจึงทำให้มีการผลิตมิวสิกวิดีโอออกมาหลายรูปแบบผ่านสัญญาณต่าง ๆ ทำให้เห็นการสร้างเรื่องราวที่มีความเหมือนและแตกต่างไปจากเนื้อหาบ้างไม่มากนักน้อย นอกจากเรื่องของภาพที่แสดงเรื่องราวแล้วยังมีเรื่องการใช้ภาษาบรรยายเนื้อหาของเพลงที่เป็นส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการเล่าเรื่องเพื่อทำมิวสิกวิดีโอ

ทฤษฎีสำคัญตัวหนึ่งที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์การสื่อความหมายได้แก่ “ทฤษฎีสัญญวิทยา” ทฤษฎีนี้มี แฟร์ดินนัง เดอ โซสซูร์ (Ferdinand de Saussure) นักภาษาศาสตร์ชาวสวิสเซอร์แลนด์เป็นผู้คิดค้น โซสซูร์ ได้เสนอว่า ภาษาที่มนุษย์สื่อสารกันนั้นเป็นระบบสัญลักษณ์อย่างหนึ่ง ระบบนี้ต้องมีองค์ประกอบส่วนหนึ่งเสมอ คือ “รูปสัญลักษณ์” (Signifier) และ “ความหมายสัญลักษณ์” (Signified) รูปสัญลักษณ์ในทางภาษาศาสตร์หมายถึง คำ (ทั้งตัวเขียนและคำอ่าน) ส่วนความหมายสัญลักษณ์ ก็คือความหมายของคำเหล่านั้น (ณัฐพงศ์ แยมเจริญ, ปรีชาวุฒิ อภิระติง และสัมฤทธิ์ ภูงลี, 2561 อ้างถึงใน Chanthawanit.S, 2555) เช่นคำว่า “บ้าน” ทั้งตัวเขียน และคำอ่านจัดว่าเป็นรูปสัญลักษณ์ ซึ่งรูปนี้ได้รับการให้ความหมายตามพจนานุกรมว่า “สิ่งปลูกสร้างสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย” ณัฐพงศ์ แยมเจริญ, ปรีชาวุฒิ อภิระติง และสัมฤทธิ์ ภูงลี (2561 อ้างถึงใน Prachakun.N, 2558) ว่าการสื่อสารในระบบสัญลักษณ์นี้เราไม่ได้เข้าใจรูปสัญลักษณ์โดยตรง แต่เข้าใจความหมายสัญลักษณ์ที่ผูกอยู่กับรูปเหล่านี้ ทฤษฎีสัญญวิทยาของ โซสซูร์ ได้ส่งผลอย่างมากต่อนักคิดรุ่นหลังอย่าง โรลันด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes) บาร์ตส์ได้นำทฤษฎีของโซสซูร์ มาขยายต่อไปอีกโดยเสนอว่าระหว่าง รูปสัญลักษณ์ กับความหมายสัญลักษณ์มีสิ่งที่เรียกว่าสัญลักษณ์ (Sign) เกิดขึ้นสัญลักษณ์นี้ในทางภาษาเป็นตัวเชื่อมโยงความคิดเข้ากับภาพ บาร์ตส์เสนอต่อไปอีกว่า รูปสัญลักษณ์หนึ่งไม่ได้มีแค่ความหมายเดียว แต่ยังมีหลายความหมายในระดับที่ 2 อยู่ด้วยโดยที่ความหมายระดับที่ 1 (Denotation) เป็นความหมายทางภาษาซึ่งก็คือความหมาย ของคำตามพจนานุกรมส่วนความหมายในระดับที่ 2 (Connotation) นั้นเป็นความหมายที่เกิดจากการให้ความหมายใหม่ภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งบาร์ตส์เรียกความหมายระดับที่ 2 นี้ว่า “มายาคติ” ในการศึกษาภาษา คตินั้น นพพร ประชากุล (2552, ออนไลน์) ได้เสนอว่า นอกจากการศึกษาความหมายมายาคติแล้ว จำเป็นต้องศึกษากระบวนการสื่อความหมาย มายาคติอีกด้วย โดยทั่วไปแล้วกระบวนการสื่อความหมายมายาคติจะกระทำ

ผ่านหน่วยย่อยที่เล็กที่สุดในกระบวนการ ซึ่งนพพรเรียกหน่วยย่อยนี้ว่า “หน่วยสื่อความหมาย” การวิเคราะห์มายาคติให้ครบถ้วน จึงต้องค้นหาทั้งความหมายมายาคติ และหน่วยสื่อความหมายมายาคติด้วย

ปาล์มมี อีฟ ปานเจริญ นับเป็นหนึ่งในศิลปินคุณภาพของเมืองไทย ที่มีผลงานเพลงฮิตอยู่มากมาย ภายใต้สังกัด GMM Grammy ปาล์มมี เป็นนักร้องหญิงที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น แตกต่าง ไม่ว่าจะเป็นสไตล์การร้องเพลง การแต่งตัว การใช้ชีวิต ที่แฟนเพลงยกให้เป็นแฟชั่นไอคอนแห่งยุค’90 และด้วยเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการถอดรองเท้าขึ้นร้องเพลง จนเป็นที่มาของฉายาแบร์ฟุต ประกอบกับท่วงท่าลีลาในการร้อง และน้ำเสียงระดับคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีมิวสิกวิดีโอประกอบเพลงที่สร้างกระแสโด่งดังทำให้บทเพลงของปาล์มมีได้รับความนิยม จนกลายมาเป็นศิลปินที่โด่งดัง มีแฟนเพลงทั่วประเทศ หลังจากประสบความสำเร็จในการร้องเพลง ปาล์มมี ได้ตัดสินใจออกจากวงการเพื่อค้นหาตัวตนที่แท้จริงเป็นเวลานานกว่า 5 ปี โดยไม่ต่อสัญญากับทางค่าย และในปี 2554 ปาล์มมีได้กลับเข้าสู่วงการอีกครั้ง ก่อนได้รับรางวัลสุดยอดทางดนตรี เช่น รางวัล “ศิลปิน หญิงแห่งปี” จากนิตยสารกีตาร์ แม็ค, รางวัล BEST FEMALE ARTIST ในรอบ 10 ปี จากนิตยสารแฮมเบอร์เกอร์, รางวัลศิลปินหญิงยอดเยี่ยม จากยูทูเพลย์ อวอร์ดส์ 2011, รางวัลศิลปินหญิงยอดเยี่ยมสุดซี้ดประจำปี จากงานซี้ด อวอร์ดส์ ครั้งที่ 7, รางวัล Song of 2018 จากเพลง ช่อนกลืน, รางวัล ศิลปินหญิงยอดเยี่ยมประจำปี 2561 จากเพลง ช่อนกลืน, รางวัล เพลงยอดเยี่ยมประจำปี 2561 จากเพลง แม่เกี่ยว และรางวัล Top Talk-About Song จากเพลง ช่อนกลืน จัดโดย MThai Top Talk-About 2019 เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบัน ปาล์มมี เป็นนักร้องค่ายจีเนเรเคคอร์ด ในสังกัดแกรมมี่ พร้อมมีเพลงใหม่ล่าสุด “ขวัญเอยขวัญมา” ที่กำลังได้รับความนิยมอยู่ในขณะนี้ (ม.ป.พ., 2563, ออนไลน์)

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษา “สัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลงของอีฟ ปานเจริญ (ปาล์มมี)” เพื่อค้นหามายาคติที่ถูกซ่อนเอาไว้ในมิวสิกวิดีโอเพลง โดยใช้แนวคิดมายาคติของโรลันด์ บาร์ตส์ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจากทฤษฎีสัญญวิทยาของเฟร์ดินองด์ เดอ โซสซูร์ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องที่ซ่อนไว้ในมิวสิกวิดีโอเพลงขวัญเอย ขวัญมา ของอีฟ ปานเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้แนวคิดมายาคติของโรลันด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes) ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นมาจากทฤษฎีสัญญวิทยา ของเฟร์ดินองด์ เดอ โซสซูร์ (Ferdinand de Saussure) เป็นเครื่องมือหลัก ในการวิเคราะห์ซึ่งมายาคติในบทความนี้จะหมายถึง การให้ความหมายระดับที่ 2 ในระบบความสัมพันธ์ระหว่าง “รูปสัญลักษณ์” และ “ความหมายสัญลักษณ์” เท่านั้น โดยที่ความหมายระดับที่ 1 คือความหมายระดับภาษา (เป็นความหมายตามพจนานุกรม) ผู้ศึกษาต้องค้นหามีสัญลักษณ์ใดบ้างในเพลงขวัญเอยขวัญมา ของอีฟ ปานเจริญ ที่ได้รับการให้ความหมายสัญลักษณ์ในระดับที่ 2 ซึ่งเป็นการให้ความหมายเฉพาะภายใต้บริบทของเพลง นอกจากการค้นหามายาคติของรูปสัญลักษณ์กับความหมายสัญลักษณ์ในระดับที่ 2 แล้วเพื่อให้เห็นว่าความหมายมายาคติ ที่ได้ออกมานั้นมีความน่าเชื่อถือ ผู้ศึกษาต้องค้นหา “กระบวนการสื่อความหมาย” ของมายาคติ เหล่านั้นด้วยรูปสัญลักษณ์ที่มีความหมายมายาคติในบริบทสังคมภายนอก แต่ไม่ปรากฏกระบวนการสื่อความหมายภายในบริบทของเพลงเอง จะไม่ถูกนำเข้าไป

มาวิเคราะห์ในบทความนี้ ดังนั้น บทความเรื่องนี้จึงเป็นการวิเคราะห์ เพลงขวัญเอยขวัญมา ของอีฟ ปานเจริญ เพื่อค้นหาความหมายคติในฐานะที่เป็นความหมายสัญลักษณ์ระดับที่ 2 รวมทั้ง ค้นหากระบวนการสื่อความหมายของมาายาคติเหล่านั้น

การเล่าเรื่อง คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือเหตุการณ์ที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการพูด ภาพ เสียง ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ไม่ถูกจำกัดด้วยรูปแบบ และไม่ถูกจำกัดด้วยประเภทของสื่อ โดยเรื่องเล่าแต่ละเรื่องนั้นมักแฝงไว้ด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ผู้เล่าต้องการจะถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่านหรือผู้ฟัง โดยองค์ประกอบ การเล่าเรื่องมี 8 องค์ประกอบ ดังนี้ (อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์, 2558)

1. โครงเรื่อง (Plot)

โครงเรื่อง (Plot) ตามทัศนะของ อูมาพร มะโรณีย์ (2551) หมายถึง “การลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุมีผล และมีจุดหมายปลายทาง กล่าวคือ มีช่วงต้น ช่วงกลาง และตอนจบของเรื่อง การวางโครงเรื่องคือการวางแผน หรือกำหนดหนทางของตัวละครภายในเรื่องที่จะมีทั้งปัญหา อุปสรรค การกระทำ ทางเลือก และบทสรุปของตัวละครแต่ละตัวว่าจะเป็นอย่างไ” ซึ่งการลำดับเหตุการณ์โครงเรื่องมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นเริ่มเรื่อง (Exposition) เป็นการชักจูงความสนใจให้ติดตามเรื่องราว มีการปูเรื่อง เผยแผ่ปัญหา หรือข้อขัดแย้งให้ชวนติดตาม โดยไม่จำเป็นต้องไล่ตามลำดับเวลาก่อนหลัง

1.2 ขั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action) ถือการดำเนินเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่อเนื่อง ให้สมเหตุสมผล โดยเพิ่มปมปัญหาความขัดแย้งของตัวละครให้เข้มข้นขึ้นเพื่อพัฒนาเหตุการณ์สู่ขั้นต่อไป

1.3 ขั้นภาวะวิกฤต (Climax) เป็นขั้นที่ปมวิกฤต หรือปัญหาความขัดแย้งพุ่งสูงถึงขีดสุดของเรื่อง ตัวละครจะถูกบีบให้เลือกรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง

1.4 ขั้นภาวะคลี่คลาย (Falling Acton) เป็นขั้นที่ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ เปิดเผย หรือคลี่คลายได้แล้ว

1.5 ขั้นยุติเรื่องราว (Ending) เป็นขั้นที่เรื่องราวต่าง ๆ ได้จบสิ้นลง โดยไม่จำเป็นต้องจบแบบมีความสุขเสมอไป อาจจะจบแบบสูญเสีย หรือจบแบบเป็นปริศนาก็ได้

2. แก่นเรื่อง (Theme)

แก่นเรื่องหรือแก่นความคิด (Theme) เป็นแนวคิดหลักของเรื่องที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเล่าเรื่องเมื่อต้องวิเคราะห์ความสำคัญของเรื่อง เพื่อให้ทราบว่าผู้ส่งสารต้องการบอกอะไร โดยแก่นเรื่องแบ่งได้ 6 ประเภท ดังนี้ (Goodlad, 2514) คือ

2.1 ความรัก (Love Theme)

2.2 ศีลธรรมจรรยา (Morality Theme)

2.3 แนวคิด (Idealism Theme)

2.4 อำนาจ (Power Theme)

2.5 การทำงาน (Career Theme)

2.6 เหนือจริง (Outcast Theme)

3. ความขัดแย้ง (Conflict)

ปริญญ์ เกื้อหนู (2537, อ้างถึงใน ฉลองรัตน์ ทิพย์พินาน, 2539) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความขัดแย้งว่า “ความขัดแย้งเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของเรื่องทีสร้างปมปัญหา การหาหนทางแก้ปัญหา ความขัดแย้งของตัวละคร คือ การปฏิบัติต่อกัน หรือความไม่ลงรอยในพฤติกรรม การกระทำ เกิดจากความปรารถนา หรือความตั้งใจของตัวละครในเรื่อง” โดยความสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ

3.1 ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

3.2 ความขัดแย้งภายในจิตใจ

3.3 ความขัดแย้งกับภายนอก เช่น ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมหรือธรรมชาติอันโหดร้าย

4. ตัวละคร (Character)

ตัวละคร (Character) คือ ผู้กระทำ และผู้ที่ได้รับผลจากการกระทำ ตัวละครที่จะต้องมีการพัฒนาการ คือมีการเปลี่ยนแปลงความคิด อุปนิสัย ตลอดจนถึงทัศนคติ และการกระทำ โดยที่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะต้องไม่ขัดกับหลักเหตุผล และความเป็นจริง

5. ฉาก (Setting)

ฉากเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอยู่ในเรื่องเล่าแทบทุกประเภท เนื่องจากฉากเป็นสถานที่ที่ดำเนินเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในเรื่องซึ่งสามารถบอกความหมายบางอย่างในเรื่อง และมีอิทธิพลต่อความคิด และการกระทำของตัวละคร โดยฉากในการเล่าเรื่องแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

5.1 ช่วงเวลา (Time) ช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องเล่าขึ้น

5.2 สถานที่ (Location) คือ สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น เป็นตัวกำหนดต่อจากช่วงเวลา

6. บทสนทนา (Dialogue)

บทสนทนาเป็นส่วนที่ช่วยให้เหตุการณ์ในเรื่องดำเนินไปตามที่ต้องการ นอกจากนั้น บทสนทนายังเป็นส่วนที่สะท้อนถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ลักษณะนิสัย และบุคลิกของตัวละครด้วยการเขียนบทสนทนาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความเหมาะสมของตัวละครด้วย วีรวัฒน์ อินทรพร (2545) กล่าวว่า บทสนทนามีความสำคัญต่อการเขียนเรื่องวัตถุประสงค์สำคัญต่อการเขียนบทสนทนาคือ ช่วยดำเนินเรื่องแทนคำบรรยายของผู้เล่า ช่วยให้รู้จักตัวละครในเรื่องโดยอ้อม ช่วยให้วิธีการเขียนไม่ซ้ำซากจำเจ สร้างความสมจริงทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่าเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ทำให้บทประพันธ์น่าอ่าน มีชีวิตชีวา โดยเฉพาะ บทสนทนาที่เขียนได้ตรงตามบุคลิกตัวละคร

7. มุมมอง (Point of View)

มุมมองเป็นกลวิธีที่ผู้แต่งใช้ในการเล่าเรื่อง โดยกำหนดว่าจะเล่าเรื่องผ่านมุมมองของใครหรือตัวละครตัวไหน กลวิธีในการเล่าเรื่องจึงอาจแบ่งได้หลายวิธี ดังนี้

7.1 บุรุษที่หนึ่งเป็นตัวละครสำคัญในเรื่องเป็นผู้เล่า

7.2 บุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครรองในเรื่องเป็นผู้เล่า

7.3 ผู้ประพันธ์ในฐานะเป็นผู้รู้แจ้งเห็นจริงทุกอย่างเป็นผู้เล่า

7.4 ผู้ประพันธ์ในฐานะเป็นผู้สังเกตการณ์เป็นผู้เล่า การเล่าแบบนี้จะไม่เล่าถึงกรณียกิจของตัวละคร แต่เล่าเพียงลักษณะภายนอกที่ให้เห็นและ ได้ยินเท่านั้น

7.5 บุรุษที่หนึ่งเป็นผู้ด้วยกระแสจิตประหวัด (Stream of Consciousness) คือการให้ตัวละครสำคัญเล่าเรื่องของตนเอง แต่ไม่ใช้การเล่าตามเหตุการณ์ เป็นการที่ตัวละครเล่าผ่านความนึกคิดหรือความทรงจำ

8. สัญลักษณ์พิเศษ (Special Symbolic)

เป็นการใช้สัญลักษณ์ของภาพในการสื่อความหมายทั้งในรูปของคำพูด และภาพ จากงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องโทรศัพท์ในเพลงไทยสากล” ของ พิมพ์ชนก ชนะศึกจารุพัชร (2550) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ได้ศึกษาถึงกระบวนการสื่อสาร และการสื่อความหมายต่าง ๆ ในเนื้อหาเพลงจากการมีหรือใช้โทรศัพท์ รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างผลงานเพลงไทยสากลที่เนื้อหา และภาษาเกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์ โดยที่มาของการทำวิจัยเรื่องนี้เกิดจากการเล็งเห็นความสำคัญของอิทธิพล และบทบาทของการใช้โทรศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความรักในเพลงไทยสากลได้หลายรูปแบบ เช่น การบอกรัก การ

บอกเลิก หรือการเรียกร้องและรอคอยให้กลับมาคืนดีกัน เป็นต้น จากการวิจัยพบว่า เนื้อร้องบางท่อนมีการใช้สัญลักษณ์แทนความหมายบางอย่างที่ต้องการสื่อ ซึ่งเป็นความหมายที่อยู่ในระดับการตีความ อีกทั้งยังมีการใช้โทรศัพท์เพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายเรื่องความรัก นั่นคือโทรศัพท์ทำได้กลายเป็น Symbol ของคนที่มีความรัก เพราะคนที่มีความรักมักใช้โทรศัพท์เพื่อคุยกับคนรักของตนอยู่บ่อยครั้ง เพราะฉะนั้นสิ่งที่จะบอกให้รู้ว่าผู้ใดมีความรักจึงมักจะมีโทรศัพท์เป็นสัญลักษณ์ที่ชี้บอกถึงสถานภาพของผู้นั้นอยู่เสมอ รวมถึงยังเป็นสัญลักษณ์ในเรื่องสาเหตุความระแวงกันระหว่างคนรัก เช่น เลี่ยงออกไปคุยโทรศัพท์ที่อื่น หรือไม่ยอมรับโทรศัพท์ ในขณะที่อยู่ด้วยกัน เป็นต้น

ในการวิเคราะห์เนื้อหาสาระเชิงคุณภาพ เป็นวิธีการศึกษาที่มุ่งหาการสื่อความหมายในขอบเขตเนื้อหา โดยจะระบุวัสดุสื่อที่ต้องการจะศึกษา แยกแยะเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ จากนั้นสร้างหรือกำหนดเพลงเพื่อวิเคราะห์ บันทึกรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์คำวลีหรือแนวคิด บรรยายสาระตามเกณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อหาข้อสรุปของเนื้อหาจากวัสดุ หรือสื่อที่นำมาวิเคราะห์ (Neuman, 2000, อ้างถึงใน อภิรติ เกล็ดมณี, 2551)

ผู้ศึกษาได้ทำการออกแบบตารางลงรหัส (Coding Sheet) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับการเล่าเรื่องในมิวสิกวิดีโอ และส่วนที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ที่ปรากฏ ดังที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางลงรหัส (Coding Sheet) สัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องในเพลง

องค์ประกอบการเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ (Myth)
1. โครงเรื่อง (Plot)			
1.1 ขึ้นเริ่มเรื่อง (Exposition)			
1.2 ขึ้นพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)			
1.3 ขึ้นภาวะวิกฤติ (Climax)			
1.4 ขึ้นภาวะคลี่คลาย (Falling Action)			
1.5 ขึ้นยุติเรื่องราว (Ending)			
2. แก่นเรื่อง (Theme)			
2.1 ความรัก (Love theme)			
2.2 ศีลธรรมจรรยา (Morality Theme)			
2.3 แนวคิด (Idealism Theme)			
2.4 อำนาจ (Power Theme)			
2.5 การทำงาน (Career Theme)			
2.6 เหนือจริง (Outcast Theme)			
3. ความขัดแย้ง (Conflict)			
3.1 ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน			
3.2 ความขัดแย้งภายในจิตใจ			

3.3 ความขัดแย้งภายนอก

4. ตัวละคร (Character)

4.1 บุคลิกภาพที่เปราะบางทางอารมณ์

(Neuroticism)

4.2 บุคลิกภาพที่ชอบเข้าสังคม

(Extrovert)

4.3 บุคลิกภาพแบบประนีประนอม

(Agreeableness)

4.4 บุคลิกภาพแบบยึดมั่นในหลักการ

(Conscientiousness)

4.5 บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์

(Openness to Experience)

5. มุมมอง (Point of View)

5.1 บุรุษที่หนึ่งเป็นตัวละครสำคัญในเรื่อง
เป็นผู้เล่า

5.2 บุรุษที่หนึ่งซึ่งเป็นตัวละครรองในเรื่อง
เป็นผู้เล่า

5.3 ผู้ประพันธ์ในฐานะผู้รู้แจ้งเห็นจริง
ทุกอย่างเป็นผู้เล่า

5.4 ผู้ประพันธ์ในฐานะเป็นผู้สังเกตการณ์
เป็นผู้เล่า

5.5 บุรุษที่หนึ่งเป็นผู้เล่าด้วยกระแสดิจิต
ประวัติ

ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาเฉพาะซึ่งเกิดที่ผลิตกับค่ายจีนิเรคคอร์ด ในปี พ.ศ. 2561 - 2563 จำนวน 1 เพลง คือ เพลงขวัญเอย ขวัญมา โดยศึกษาสัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องที่ปรากฏ เนื้อหา และจุดมุ่งหมายที่สื่อในมิวสิกวิดีโอโดยใช้แนวคิดมายาคติของโรลิ่งด์ บาร์ตส์ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจากทฤษฎีสัญญาวิทยาของแฟร์ดินองต์ เดอ โซสซูร์ และทฤษฎีการเล่าเรื่องของอุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

ผลการดำเนินวิจัย

ในเพลงขวัญเอย ขวัญมา ประเด็นหลักที่เพลงต้องการนำเสนอ คือเรื่องราวของความรักที่ไม่สมหวัง ซึ่งถ่ายทอดผ่านพิธีกรรมการเรียนขวัญ ที่เป็นประเพณีของชาวอีสาน ผู้ศึกษาจึงนำเสนอผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อเป็นการศึกษาสัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องที่ผูกซ่อนไว้ในมิวสิควิดีโอเพลงขวัญเอย ขวัญมา ของอีฟ ปานเจริญ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องในมิวสิควิดีโอเพลง “ขวัญเอยขวัญมา”

เพลงขวัญเอยขวัญมา เผยแพร่บนยูทูบ ในช่อง Genierock เมื่อ 23 กันยายน 2563 เนื้อร้อง : ปาล์มมี , โป โปษะนกุล ทำนอง : ปาล์มมี เรียบเรียง : ปาล์มมี , พูนศักดิ์ จตุระบุล , ปณิธาน ตติยารัตน์

1.1 เนื้อเพลง

คำคืนมีดมนลงครั้งใด ทำฉันหัวใจไหวหวั่น คำสัญญาที่ให้กัน นั้นไม่อาจหายไป เก็บคืนวันที่เคยอ่อนน้อด คงไว้ในอ้อมกอด แม้ว่าเราต้องห่างกันแสนไกล สุดลมหายใจ กล่อมหัวใจ ปลอบขวัญให้คืนกลับมา ใครหนอใคร จำพรากพา ขวัญไปอยู่ที่ใด อยากมีกันเหมือนดังวันก่อน คำรักชวนใจอ่อน เพื่อรำพันครวญคร่ำ เรียกว่าเธอ ขวัญเจ้าเอยขวัญมาโยหนอล่องลอยหลุดไป อยู่ที่ไหนช่วยบอกได้ไหมใจ โยถึงไม่คืนกลับมา ผากไว้ให้เรอนานแล้วไม่เจอ วอนช่วยพากลับมา ยังคงหายใจ มีหัวใจ แต่เหมือนทำไมว่างเปล่า สุดแสนไกลปลายแสงดาว หวังว่าเธอได้ยิน อุ่นไฉความรักในวันเก่า ยังย้อนเป็นดังเงา เฝ้ารอวันเธอกลับมาสักที เฝ้ารอเธอจนหัวใจแทบขาด ลมเพลมพัดพาเราพราก ยังรออยู่ตรงนี้ไม่ห่าง....

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องในเพลงขวัญเอยขวัญมา

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
1. โครงเรื่อง (Plot) 1.1 ชั้นเริ่ม เรื่อง (Exposition)	 ภาพที่ 1 ชุดแต่งงาน และ การ์ดแต่งงาน	- ชุดแต่งงาน และการ์ดแต่งงาน ถูกวางทิ้งแบบกระจายตามบนพื้นห้อง - โทนสีน้ำตาลหม่น สื่อถึง การ ปล่อย โยนความรู้สึกเศร้าโศก - โทนสีเหลืองหม่น สื่อถึงความอ่อนแอ โรคร้ายไข้เจ็บ	- สื่อถึงการแต่งงานที่จะเกิดขึ้นแต่มีเหตุทำให้ไม่สามารถจัดงานแต่งงานขึ้นได้ - สื่อถึงการรับอิทธิพลเรื่องการแต่งกายจากตะวันตกเข้ามา - แสดงถึงการย้อนเรื่องราวที่ผ่านมาสื่อถึงความเก่าของเหตุการณ์ - สื่อให้เห็นถึงความโศกเศร้าของตัวละคร ถ่ายทอดอารมณ์ความสิ้นหวังในความรัก
	  ภาพที่ 2 อาหารที่ถูกวางบน ถาด และพานบายศรี	- อาหารที่วางบนถาด ยังอยู่ในสภาพเดิม - พานบายศรีที่ใบตองแห้งเหี่ยว คว้ากระจายตามพื้นห้อง	- สื่อถึงวัฒนธรรมความเป็นอีสานที่มีการจัดสำรับที่นำอาหารทุกอย่างใส่ถาดรองก่อนรับประทาน - ความแห้งเหี่ยวของใบตอง สื่อถึงความท้อเหี่ยวในจิตใจจาก

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
			เหตุการณ์ บางอย่าง พาน บายศรีที่คว่ำ ภาพ แทน ความเชื่อว่า เป็นलगสังหรณ์ซึ่ง อาจเกิดเรื่องที่ไม่ดี ขึ้น
	 ภาพที่ 3 นางเอกเหม่อแต่มีแม่ และยายคอยดูแล	- นางเอกมีอาการซึม และเหม่อลอย - แม่และยายคอยดูแลนางเอก - สื่อสีขาวที่นางเอกสวมใส่	- สื่อถึงอาการของคนทีเสียขวัญเนื่องจากเจอเหตุการณ์ที่สะเทือนใจ - ภาพแทน ความรักของแม่ และคนในครอบครัวเป็นห่วงผู้เป็นลูกเสมอ - สื่อถึงความรู้สึกโศกเศร้าของนางเอกที่ต้องพลัดพรากจากคนรัก
1.2 ชั้น พัฒนา เหตุการณ์ (Rising Action)	 ภาพที่ 4 นางกำลังขึ้น กระเช้า	- นางเอกขึ้นรถกระเช้าเพื่อไปทำพิธีเรียกขวัญท่ามกลางญาติหลาย คน	- สื่อถึงพิธีกรรมอีสาน เรียกว่า “ส่อนขวัญ” คือ การเรียกขวัญให้นางเอกที่เกิดอาการเสียขวัญจากเหตุการณ์กระทบจิตใจ

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
			ร้ายแรง ให้กลับมา อยู่กับเนื้อกับตัว - สื่อถึงความรักของ แม่และครอบครัวที่ ห่วงใยนางเอก ซึ่ง ยังจมกับความ โศกเศร้า จึงทำ พิธีกรรม “สอน ขวัญ”
	 ภาพที่ 5 การสอนขวัญ	- แม่และคนในครอบครัว ทำพิธีสอนขวัญโดยใช้ สวึงไปซ่อนตักเอาขวัญ กลับสู่ร่างกาย	- ความเสียใจที่ ต้องพรากจากคน รัก - สื่อถึงการเรียก ขวัญกลับสู่ร่างกาย โดยซ่อนตักเอา ขวัญด้วยสวึง เนื่องจากนางเอก เจอเหตุการณ์ที่ กระทบกระเทือน จิตใจร้ายแรง ทำ ให้ขวัญหลุดลอยไป
	 ภาพที่ 6 การสอนขวัญที่ ห้างสรรพสินค้า	- แม่ และคนในครอบครัว พานางเอกทำพิธีสอนขวัญ ที่ห้างสรรพสินค้า - ภาพย้อนความทรงจำ ในอดีต ของนางเอกกับ พระเอกที่เคยมีความทรง จำดี ๆ ร่วมกัน	- สื่อถึงแม่และ ครอบครัว พา นางเอก เดินทาง ไปเรียกขวัญตาม สถานที่ที่นางเอก เคยมีความทรงจำ ดี ๆ ร่วมกับชายผู้ เป็นที่รัก เพื่อตาม

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
	 ภาพที่ 7 เหตุการณ์ใน โรงหนัง	- นางเอกร้องไห้ด้วยความเสียใจ เมื่อนึกถึงเรื่องราวที่เคยมีร่วมกัน	เก็บ “ขวัญ” ที่หล่นหายไป กลับคืน ตู้เกมส์ สื่อถึงความทันสมัย - น้ำตา ภาพแทนของการระบายความอัดอั้นที่อยู่ภายในจิตใจ - โรงหนัง ภาพแทน ของสถานที่ที่คู่รักนิยมไป
1.3 ชั้น ภาวะวิกฤต (Climax)	 ภาพที่ 8 นางเอกมางานแต่ง พระเอก	- พระเอกกับแฟนใหม่อยู่ในชุดแต่งงาน มองนางเอกด้วยความกังวลและสงสัย - การจัดงานแต่งงานที่บ้าน	- ภาพแทนของคนที่ทำความผิดมาจะตีตนไปก่อนไข้ - สื่อถึงการแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำของฝ่ายชายด้วยการแต่งงาน - สื่อถึงความเป็นชนบทที่มีการจัดงานแต่งงานที่บ้าน

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
	 ภาพที่ 9 นางเอกร้องไห้เมื่อนึกถึงเรื่องราวในอดีต	- นางเอกมองพระเอกกับคนรักใหม่ ในชุดแต่งงานแล้วร้องไห้ - นางเอกนึกถึงงานหมั้นของตน และบรรยากาศการเตรียมงานแต่งงาน สลับกับความจริงที่พระเอกต้องแต่งงานกับคนอื่นที่ไม่ใช่ตน	- สื่อถึงความผิดหวังจากคนที่รัก - สื่อให้เห็นว่า ไม่มี ความแน่นอนและความมั่นคงบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทุกวัน
	 ภาพที่ 10 นางเอกผูกข้อมือให้เจ้าสาวที่ท้อง	- เจ้าสาวตั้งท้อง ก่อนแต่งงาน - นางเอกนำผ้าผูกข้อมือ ไปผูก ข้อมือให้เจ้าสาว	- ภาพแทนของการไม่รักนวลสงวนตัว - สื่อถึงการผูกข้อมือเพื่อรับขวัญลูกในครรภ์ของเจ้าสาว

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
	 ภาพที่ 11 นางเอกป้อนไข่ พระเอก	- นางเอกป้อนไข่พระเอก ในพิธีของชาวอีสานเมื่อ ทำพิธีสู่ขวัญ ในงาน แต่งเสร็จจะต้องทานไข่ ขวัญลูกเดียวกันโดยแบ่ง คนละครึ่งโดยต่างฝ่าย ต่างป้อนกัน ก็ถือว่าขวัญ ทั้ง 2 รวมกันเป็นหนึ่ง แสดงถึงการเป็นคู่ชีวิต กัน โดยสมบูรณ์	- การป้อนไข่คิน สื่อถึงการคินชีวิต ให้แกกันและกัน
1.5 ชั้นยุติ เรื่องราว (Ending)	 ภาพที่ 12 นางเอกกลับจาก งานแต่ง	- นางเอกเดินทางกลับ บ้านของตน - พระเอกและคนในงาน เดินตามมาส่งหน้าบ้าน	- สื่อถึงการได้ ปลดปล่อยในเรื่อง ที่ค้างคาใจตน - สื่อถึงธรรมเนียม ของคนอีสาน เมื่อ มีคนอื่นมาบ้าน ตอนกลับเจ้าของ บ้าน ต้องเดิน ออกไปส่งที่หน้า ประตู

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
2. แก่นเรื่อง (Theme) 2.1 ความรัก (Love Theme)	 ภาพที่ 13 ความรักของ นางเอกกับคนรัก	- ภาพแสดงเรื่องราวความรักของนางเอกกับคนรัก ที่ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน	- ภาพแทนของการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ใกล้ชิดกับคนที่รัก - รอยยิ้มสื่อถึงการมีความสุขของคนทั้งสอง
2.2 ศีลธรรม จรรยา (Morality Theme)	 ภาพที่ 14 พระเอกกับแฟน ใหม่	- พระเอกมีคนรักใหม่ที่กำลังจะเข้าพิธีแต่งงาน - แฟนใหม่ใช้มือของตนคล้องแขนเจ้าบ่าว	- สื่อถึงความไม่ซื่อสัตย์ต่อคนรักของพระเอก ที่แอบมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่นลับหลังแฟนของตน จนต้องทำให้พระเอกต้องรับผิดชอบด้วยการแต่งงาน - เป็นการสื่อให้รู้ว่าณ ปัจจุบันเจ้าบ่าวได้เป็นคนของเขาแล้ว
2.3 แนวคิด (Idealism Theme)	-	-	-

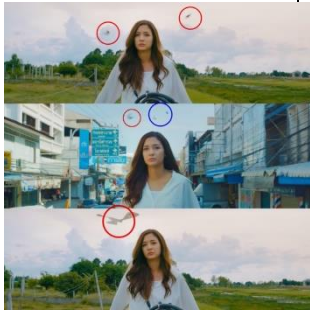
องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
2.4 อำนาจ (Power Theme)	-	-	-
2.5 การ ทำงาน (Career Theme)			
2.6 เหนือจริง (Outcast Theme)	 ภาพที่ 15 พิธีส่อน	- แสดงถึงพิธีกรรมการส่อนขวัญ เป็นความเชื่อของคนอีสาน เมื่อมีผู้ประสบอุบัติเหตุหรือตกใจเสียขวัญจากการผิดหวังกับเหตุการณ์ต่างๆ จนทำให้ขวัญออกจากตัว เป็นเหตุให้เกิดการเจ็บป่วยง่าย หายช้า จิตใจล่องลอย คนโบราณอีสาน จึงทำพิธีเรียกขวัญของคนป่วยที่นิยมเรียกว่า “ส่อนขวัญ”	- เปรียบเทียบอุบัติเหตุ กับการผิดหวังจากคนรักของนางเอก ทำให้นางเอก เศร้าเสียใจเหม่อลอย สติไม่อยู่กับตัว แม่และครอบครัวจึงต้องทำพิธีส่อนขวัญ เพื่อให้ ข ว ญ นางเอกกลับมาอยู่กับตัว และใช้ชีวิตได้ตามปกติสุข
3. ความ ขัดแย้ง (Conflict) 3.1 ความ ขัดแย้งระหว่าง คนกับคน	 ภาพที่ 16 ผูกข้อมือ	- นางเอกผูกข้อมือให้กับเจ้าสาวที่เป็นแฟนใหม่ ด้วยฝ้ายผูกข้อมือในลักษณะที่ผูกรัดจนแน่น	- การผูกฝ้ายผูกข้อมือแน่น การทำให้อีกฝ่ายรู้สึกเจ็บปวด สื่อถึงความขัดแย้งระหว่างนางเอกกับแฟนใหม่

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ (Myth)
3.2 ความ ขัดแย้งภายใน จิตใจ	 ภาพที่ 17 ป้อนไข่	- นางเอกป้อนไข่คืนให้กับเจ้าบ่าว	- สื่อถึงการคืนคำมั่นสัญญาที่มีต่อกันตั้งแต่ครั้งก่อน - พระเอกเกิดความขัดแย้งภายในจิตใจมีความหวั่นไหวรู้สึกสับสน และยังมีเยื่อใยให้นางเอกอยู่ แต่ไม่สามารถแสดงออกมาได้ทั้งนี้เพราะตนเองกำลังจะแต่งงานใหม่
3.3 ความ ขัดแย้งกับ ภายนอก	 ภาพที่ 18 งานแต่ง	- นางเอกไปร่วมงานแต่งงานใหม่ของแฟนเก่า	- เป็นสถานการณ์ที่อยู่เหนือการควบคุมของนางเอก เพราะการแต่งงานคือสิ่งที่พระเอกต้องทำเพื่อรับผิดชอบในการกระทำของตน
4. ตัวละคร (Character)			
4.1 บุคลิกภาพที่ เปราะบางทาง อารมณ์ (Neuroticism)	 ภาพที่ 19 ผู้หญิงวัยทำงาน	- ผู้หญิงที่มีใบหน้าไร้ซึ่งอารมณ์ ไม่สดใส มีอารมณ์เปราะบาง ไม่สามารถรับมือกับเหตุการณ์สะเทือนใจได้	- ภาพแทนคนที่ผิดหวังจากความรัก

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ (Myth)
4.2 บุคลิกภาพที่ชอบ เข้าสังคม (Extrovert)	-	-	-
4.3 บุคลิกภาพ แบบประนีประนอม (Aagreeable ness)	-	-	-
4.4 บุคลิกภาพแบบ ยึดมั่นใน หลักการ (Conscientiou sness)	 ภาพที่ 20 การทำพิธีส่อน ขวัญ	- บุคคลในครอบครัว พยายาม ทำพิธีช้อนขวัญ เพื่อเรียกขวัญของ นางเอก จนสำเร็จตาม เป้าหมาย	- ภาพแทนความ รัก และห่วงใยของ คนในครอบครัว
4.5 บุคลิกภาพแบบ เปิดรับ ประสบการณ์ (Openness to Experience)	 ภาพที่ 21 ผู้ชายใส่ชุด แต่งงาน	- บุคคลที่ชอบความ หลากหลาย ทดลองสิ่ง ใหม่ ๆ	- ภาพแทนความไม่ คงในความรัก

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ (Myth)
5. ฉาก (Setting) 5.1 ช่วงเวลา	 ภาพที่ 22 เหตุการณ์ในอดีต	- พิธีหมั้นผูกข้อมือของนางเอกกับแฟนเก่า เป็นการใช้ช่วงเวลาในอดีตเพื่อเชื่อมมาถึงเหตุการณ์ในปัจจุบัน	-
	 ภาพที่ 22 เหตุการณ์ในปัจจุบัน	- พิธีแต่งงานของพระเอกกับแฟนใหม่	- ใช้ช่วงเวลาในปัจจุบันเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อถึงสาเหตุที่ทำให้นางเอกโศกเศร้า เสียใจ ที่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนที่ตนรักได้ จนนำไปสู่การทำพิธีสอนขวัญให้นางเอก
5.2 สถานที่	 ภาพที่ 23 ห้องนอน	- นางเอกมีอาการซึมและนั่งเหม่ออยู่ในห้องนอน	- ห้องนอน คือ ภาพแทนของพื้นที่ส่วนตัวของบุคคลที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย - บ้าน คือ ภาพแทนของความรัก ความห่วงใย ความอบอุ่น ของคนในครอบครัว

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ (Myth)
	 ภาพที่ 24 ห้างสรรพสินค้า	- คู่รักเล่นเกมส และดู หนังด้วยกัน	- ความนิยมในการ เลือกสถานที่ใน การทำกิจกรรม ร่วมกันเพื่อสร้าง ความทรงจำของ คู่รัก
6. มุมมอง (Point of view) 6.1 บุรุษที่ หนึ่งเป็นตัว ละครสำคัญใน เรื่องเป็นผู้เล่า	“...คำคืนมีดมนลงครั้งใด ทำ ฉันทัวใจไหวหวั่น คำสัญญาที่ ให้กัน นั้นไม่จางหายไป เก็บ คืนวันที่เคยอ่อนออก คงไว้ใน อ้อมกอด แม้ว่าเราต้องห่าง กันแสนไกล...” หมายเหตุ: ผู้เล่าคือตัวละคร นำของเรื่อง มีการใช้ “ฉัน” แทนตนเอง	-	-
6.2 บุรุษที่ หนึ่งซึ่งเป็นตัว ละครรองใน เรื่องเป็นผู้เล่า	-	-	-
6.3 ผู้ประพันธ์ใน ฐานะผู้รู้แจ้ง เห็นจริงทุก อย่างเป็นผู้เล่า	-	-	-

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
6.4 ผู้ประพันธ์ใน ฐานะเป็นผู้ สังเกตการณ์ เป็นผู้เล่า	-	-	-
6.5 บุรุษที่ หนึ่งเป็นผู้เล่า ด้วยกระแสดิจิต ประหวัด	-	-	-
7.) สัญลักษณ์ พิเศษ (SpecialSym bolic)	 ภาพที่ 25 ผู้หญิงอยู่บนรถ กระเช้า	- ผู้หญิงขึ้นรถกระเช้า เพื่อเดินทางไปสถานที่ที่ จะทำการสอนขวัญ	- สื่อถึงความเชื่อใน พิธีสอนขวัญ เรื่อง การห้ามให้เท้าของ ผู้เสียขวัญโดนพื้น ขณะเดินทางไป สอน ขวัญ ตาม สถานที่ที่เสียขวัญ พิธีสอนขวัญ
	 ภาพที่ 26 ภาพนกบิน	- ผู้หญิงขึ้นรถกระเช้า ความสูงระดับสายไฟ - วงกลมสีแดง แทน ผู่ง นกบิน - วงกลมสีน้ำเงิน แทน ลูกโป่งลอย	- สื่อถึงจิตใจ ล่องลอย ลอยไปใน ระดับสายไฟ กระแสไฟ แทน กระแสดิจิต - ผู่งนกบินต่ำ และ ลูกโป่งลอยแสดง ถึงสิ่งที่เคลื่อนไหว อยู่บนท้องฟ้า แต่ก็ ไม่สูงเท่าเครื่องบิน สื่อถึงความเชื่อของ

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	รูปสัญลักษณ์ (Signifier)	ความหมายสัญลักษณ์ (Signified)	มายาคติ(Myth)
			ชาวอีสาน เชื่อว่า ขวัญที่หลุดออก จากร่างกายจะ ลอยอยู่ในอากาศ
	 ภาพที่ 27 ภาพผู้หญิง ตั้งครุฑ	- ภาพผู้หญิงตั้งครุฑ	- สื่อถึงการต้อง เลือกระหว่างความ รักกับความ รับผิดชอบ

สรุปผลการศึกษา

มิวสิกวิดีโอเพลงขวัญเอยขวัญมามีแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวัง ดำเนินเรื่องโดยบุรุษที่หนึ่งตัวละครสำคัญในเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่อง ได้ให้ความหมายระดับที่ 2 อันเป็นความหมายมายาคติใน 2 ความหมายหลัก ได้แก่ ความหมายของความรัก และความหมายของความเชื่อ มายาคติที่หนึ่งเป็นมายาคติของความรักที่ไม่สมหวัง สื่อถึงความรักของวัยทำงานที่แม้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ แต่เมื่อเจอเหตุการณ์ที่กระทบจิตใจขั้นรุนแรงก็สามารถเป็นบุคคลที่อ่อนแอ ร้องไห้ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่าโลกใบนี้ไม่มีความมั่นคง และแน่นอนเสมอไป เป็นมายาคติเชิงลบ มายาคติที่สองเป็นมายาคติของความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมการเรียกขวัญของชาวอีสาน สื่อถึงความเป็นชนบท ที่ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของความเชื่อ ที่มีมาแต่โบราณ เพื่อเรียกขวัญจากอุบัติเหตุ พิธีกรรมนี้เชื่อกันว่าจะช่วยเรียกขวัญที่หายไป ในมิวสิกวิดีโอใช้เปรียบเทียบเหตุสะเทือนใจของคนที่เคยรักกันแต่ต้องเลิกกัน เพราะฝ่ายชายทำผิดต่อคนรักด้วยการนอกใจ ทำให้ฝ่ายหญิงเสียขวัญ จึงเป็นเหตุให้ต้องจัดพิธีส่นขวัญเพื่อเรียกขวัญกลับมาหาตัวเอง เป็นภาพมายาคติเชิงบวก ที่มิวสิกวิดีโอจงใจให้ความหมายว่า “เสียขวัญต้องเรียกขวัญกลับคืน” การให้ความหมายมายาคติสามารถสรุปโครงเรื่องย่อได้ดังนี้

1. ชั้นเริ่มเรื่อง (Exposition)

เล่าเรื่องราวความรักที่ไม่สมหวัง การเลิกกันทั้งที่มีเชื้อเยื่อต่อกัน คือ 1) การย้อนเรื่องราวความสัมพันธ์ที่ดีที่เคยมีร่วมกัน 2) เล่าถึงจุดจบของความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคนที่ต้องแยกทางกัน เกิดความเสียใจอย่างหนักจากเหตุการณ์ที่ฝ่ายชายกระทำ นำไปสู่อาการซึม และหม่อลอยของฝ่ายหญิง เปรียบเทียบกับอาการของคนที่ยเสียขวัญ

2. ชั้นพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

การจัดทำพิธีกรรม “ส่อนขวัญ” คือการเรียกขวัญ ให้ผู้ที่เสียขวัญตามความเชื่อของชาวอีสาน โดยเชื่อว่าเป็นการตามเก็บ “ขวัญ” ที่หล่นหายไปกลับคืนมา ในขั้นนี้กำเนิดเรื่องโดยการที่แม่ และคนในครอบครัวเดินทางไปเรียกขวัญตามสถานที่ ที่นางเอกเคยมีความทรงจำดี ๆ ร่วมกับชายผู้เป็นที่รัก

3. ขั้นภาวะวิกฤต (Climax)

เล่าถึงการแสดงความรับผิดชอบของฝ่ายชายที่ต้องรับผิดชอบ ต่อการกระทำของตนเอง ด้วยการแต่งงานกับคนรักใหม่ที่ตนนั้นนอกใจนางเอกไปมีความสัมพันธ์ลับ ขณะที่กำลังคบหากันอยู่

4. ขั้นภาวะคลี่คลาย (Falling Action)

นางเอกรู้สาเหตุที่ตนต้องยกเลิกงานแต่งงานกับฝ่ายชาย เนื่องจากฝ่ายชายต้องรับผิดชอบต่อคนรักใหม่ที่แต่งงานกับตน ในระหว่างคบหากับนางเอก แสดงให้เห็นว่าฝ่ายชายนอกใจคนรักของตน ด้วยอารมณ์เพียงชั่ววูบ เพราะสีหน้า และแววตาที่อารมณ์ของฝ่ายชายที่ส่งให้นางเอกที่มาร่วมงานแต่งงาน แสดงถึงความยังมีเยื่อใยต่อกัน

1.5 ขั้นยุติเรื่องราว (Ending)

ตามพิธีของชาวอีสานเมื่อทำพิธีสู่ขวัญ ในงานแต่งงานเสร็จจะต้องทานไข่วัณญ์ลูกเดียวกัน โดยแบ่งคนละครึ่งโดยต่างฝ่ายต่างป้อนกัน ก็ถือว่าขวัญทั้ง 2 รวมกันเป็นหนึ่ง แสดงถึงการเป็นคู่ชีวิตกัน โดยสมบูรณ์ ซึ่งนางเอกป้อนไข่วัณญ์ในพิธีแต่งงานของเขากับหญิงอื่น สื่อถึงการคืนคำสัญญา การคืนชีวิต ให้แก่กันและกัน เพื่อที่ทั้งสองฝ่ายจะได้เริ่มต้นชีวิตครั้งใหม่

สัญลักษณ์พิเศษที่สังเกตเห็นได้ คือ 1) ผู้หญิงขึ้นรถกระบะเข้า สื่อถึงความเชื่อในพิธีส่อนขวัญ เรื่องการห้ามให้เท้าของผู้เสียขวัญโดนพื้นขณะเดินทางไปส่อนขวัญตามสถานที่ที่เสียขวัญ 2) ผู้หญิงขึ้นรถกระบะเข้าความสูงระดับสายไฟ สื่อถึงจิตใจที่ล่องลอย จะลอยไปในระดับสายไฟ และไม่สูงกว่านกที่กำลังบินบนท้องฟ้า กระแสไฟ ซึ่งแทน กระแสจิตของคน 3) ผู้หญิงบินต่ำ และถูกโป่งลอยแสดงถึงสิ่งที่เคลื่อนไหวอยู่บนท้องฟ้า แต่ก็ไม่สูงเท่าเครื่องบิน สื่อถึงความเชื่อของชาวอีสาน เชื่อว่าขวัญที่หลุดออกจากร่างกายจะลอยอยู่ในระดับนั้น 4) เจ้าสาวที่ตั้งครรภ์ สื่อถึงการต้องเลือกของฝ่ายชาย ระหว่างความรักกับความรับผิดชอบ

อภิปรายผล

กระบวนการสื่อความหมายมาคิดโดยใช้หน่วยสื่อความหมายต่าง ๆ นั้น เป็นกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และเพียงพอต่อการให้ความหมาย นั่นคือการใช้แนวคิด “คู่ตรงข้าม”

คู่ตรงข้ามในมิวสิกวิดีโอเพลงนี้ เป็นการนำเสนอเชิงเปรียบเทียบระหว่างความรักที่ไม่สมหวังกับความเชื่อในพิธีกรรมที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับความรักเลย แต่ถ่ายทอดออกมาด้วยวิธีการเชิงเปรียบเทียบ ที่ต้องใช้บริบทภายนอกความเป็นคนอีสานประกอบการวิเคราะห์จึงจะเข้าใจ ซึ่งสื่อความหมายมาคิดชัดเจนมากขึ้น การเปรียบเทียบคู่ตรงข้ามในมิวสิกวิดีโอเพลงนี้เกิดขึ้นอยู่แทบทุกประเด็นของการเล่าเรื่อง ตั้งแต่การเกิดเหตุการณ์สะเทือนใจอย่างหนักทำให้เสียขวัญ ยิ่งสะเทือนใจมากยิ่งขึ้นต้องทำพิธีส่อนขวัญ ตามความเชื่อของชาวอีสาน ทำให้เกิดคู่ตรงข้ามในการเปรียบเทียบได้ชัดเจนมากขึ้นด้วย การออกแบบฉากจึงใจสร้างบรรยากาศให้เห็นถึงความเป็นชนบทของชาวอีสานที่ร่มรื่น และอุดมสมบูรณ์ ด้วยอุปกรณ์ประกอบฉากการทำพิธีกรรมทางความเชื่อของชาวอีสาน แต่ออกแบบบรรยากาศที่เก่า แห้งเหี่ยว ไร้ความมีชีวิตชีวา ของอุปกรณ์ประกอบฉากสื่อถึงความรักที่ไม่สมหวัง ทำให้มองเห็นคุณค่าของมิวสิกวิดีโอได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ การเลือกให้คุณค่าแก่ระบบความคิดของความรักที่ไม่สมหวังให้

สอดคล้องกับกับความเชื่อทางพิธีกรรม เพราะเป็นระบบความคิดที่มีวิถีชีวิตเลือกเป็นระบบความคิดที่ดี และทรงคุณค่า

หากพิจารณาพฤติกรรมของตัวละครที่เลือกมานำเสนอนั้น จะพบ “ตัวสาร” สำคัญบางอย่างที่แฝงไว้ คือ รัก การนอกใจไปมีคนอื่นใหม่เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความไม่มีศีลธรรมในจิตใจ พระเอกของเรื่องนี้ ขาดจิตสำนึกที่ดีต่อคนรัก มีวิถีชีวิตนี้จึงถ่ายทอดรายละเอียดของเหตุการณ์ที่พบบ่อยในปัจจุบัน เพื่อให้คนในสังคมเข้าถึงได้ง่าย โดยไม่ต้องอาศัยการตีความ

เอกสารอ้างอิง

- ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน. (2539). **วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพงศ์ แยมเจริญ, ปรีชาวุฒิ อภิระติง, และสมฤทธิ์ ภูงศ์. (2561). **มายาคติในภาพยนตร์การ์ตูน เรื่อง แอคโค้ จั๊กก้องโลก**. วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 6 (1), ออนไลน์ สืบค้นจาก https://re.kbu.ac.th/pdf_read.php?type=full&p_id=2A8FB8DC-7354-4529-AB3B-3EF470D75646&fbclid=IwAR0qwWl0rAe5Q-hswWp-7Jk8i6vphOqzkIJINCL4LmdViLF26f6WBejJigl.
- นพพร ประชากุล. (2552). **ยกอักษร ย้อนความคิด เล่ม 2 ว่าด้วยสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์**. กรุงเทพฯ: เอชเอ็น กรุ๊ป.
- พิมพ์ชนก ชนะศึกจารุพัชร. (2550). **การวิเคราะห์เนื้อหาเนื้อเรื่องโทรศัพท์ในเพลงสากล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ม.ป.ผ. (2563). **ประวัติ ปาล์มมี หรือ ปาล์มมี อีฟ ปานเจริญ นักร้องสุดเซอร์ เจ้าของ เพลงฮิต เพลงใหม่ 2020**. สืบค้น 28 ตุลาคม 2563, จาก <https://music.trueid.net/detail/bY80L5M7KnOY>.
- วสนันท์ อิทธิมิชัย. (2558). **ภาษาและการสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอของปาน ธนพร แวกประยูร**. หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีรวัฒน์ อินทรพร. (2545). **วิถีชีวิตชุมชนที่ปรากฏในวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ประเภทนิทานประโลมโลก**. สงขลา: ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อภิรดี เกียรติมณี. (2551). **การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสารห้องสมุดของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัมรา ศรีชู. (2550). **ปัจจัยการผลิตมิวสิกวิดีโอ: กรณีศึกษาสังกัดจีนี่ เรคคอร์ด ในเครือบริษัท จี เอ็ม เอ็ม แกรมมี จำกัด มหาชน**. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์. (2558). **การเล่าเรื่องทางนิเทศศาสตร์: ศึกษาจากงานวิจัย**. วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการสื่อสาร, 2(1), 31-58.
- อุมาพร มะโรณี. (2551). **สัมพันธบทในการเล่าเรื่องในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และนวนิยาย**. ปทุมธานี: การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- Chanthawanit S. **Sociological Theory**. Bangkok: Chulalongkorn University Press; 2012. Thai.
- Goodlad, J. S. R. (2514). **A sociology of popular drama**. London: Heinemann.

Prachakun N. **Roland Barthes and Literary Semiotics**. In: Prachakun N, editor.
Mythologies. 5thed. Bangkok: Foundation for Democracy and Development
Studies Kobfai Publishing Project; 2015. p. 91-159. Thai.